

WYKAZ 20 NAJBARDZIEJ NIEBEZPIECZNYCH „PRAWDZIWYCH BOMB EKOLOGICZNYCH” W POLSCE – AUTOR MARIUSZ CZOP

Lp.	Nazwa obiektu:	Lokalizacja:	Uzasadnienie:
1.	Teren zanieczyszczony wskutek działalności dawnych Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy	Miasto Bydgoszcz, woj. kujawsko-pomorskie	Bez żadnej przesady największa bomba ekologiczna w Polsce na którą składa się obszar do 5000 ha samych zakładów chemicznych plus teren około 1000 ha na który te zanieczyszczenia rozprzestrzeniły się w strumieniu wód podziemnych; występowanie nawet kilkudziesięciu zidentyfikowanych i dotychczas jeszcze nieujawnionych ogniska zanieczyszczeń; występowanie realnego zagrożenia dla około 1000 mieszkańców Osiedla Łęgnowo Wieś
2.	Teren zanieczyszczony wskutek działalności dawnych Zakładów Mechanicznych „Dezamet” w Nowej Dębie	Miasto Nowa Dęba woj. podkarpackie	Wskutek działalności ZM „Dezamet” w okresie PRLu, do środowiska przedostały się znaczne ilości rozpuszczalników chlorowcoorganicznych (tzw. TCE – trichloroeten i PCE – tetrachloroeten), które stworzyły dużą chmurę zanieczyszczeń o powierzchni około 400 ha, która zagraża skażeniem wód ujęć pitnych dla około 30 tys. mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Dęba
3.	Teren zanieczyszczony wskutek działalności dawnych Zakładów Chemicznych „Boruta” w Zgierzu	Miasto Zgierz woj. łódzkie	Zakłady chemiczne których początków powstania należy poszukiwać pod koniec XIX wieku. Największy w PRLu producent barwników. W XXI wieku przekształcony w Park Przemysłowy Boruta Zgierz – gdzie znajdują się składowiska i wysypiska odpadów, laguny oraz składowisko popiołów i odpadów niebezpiecznych. Dużo odpadów przemysłowych w tym z dawnego „Zachemu” nawieziono na ten teren w XXI wieku ale nie ma to NIC WSPÓLNEGO ZE SKŁADOWISKAMI ŚMIECI TEŻ ZNNAJDUJĄCYMI SIĘ W ZGIERZU
4.	Dawna Huta Metali Nieżelaznych w Szopienicach	Miasto Szopienice woj. śląskie	Teren katastrofy ekologicznej z tzw. „ołowianymi dziećmi” jaka została wykryta i szybko ukryta w latach 70. XX wieku. Jak w wielu przypadkach w Polsce „coś-tam” podpicowano ale kompletnie nic nie zrobiono. Cały teren zakładu i otoczenia wymaga badań i skutecznej remediacji.

5.	Janikowskie Zakłady Sodowe „Janikosoda” (Soda Polska Ciech S.A. – zakład Janikowo)	Miasto: Janikowo woj. kujawsko-pomorskie	Ogromna strefa zasolonych wód podziemnych w rejonie zakładu i związanych z nim składowisk odpadów przemysłowych
6.	Teren zanieczyszczony wskutek działalności dawnych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach	Miasto Tarnowskie Góry i tereny sąsiednie woj. śląskie	W latach 90. XX wieku rozpoczęto likwidację „bomby” ale środki nie były wydawane wystarczająco zasadnie, wiele kwestii zaniedbano i kompletnie nie zajęto się problemem skażenia wód podziemnych
7.	Dawne Zakłady Organika-Jaworzno wraz ze składowiskiem odpadów rakotwórczych	Miasto Jaworzno woj. śląskie	Stosunkowo niewielki zakład i składowisko ale stanowiący przykład niemocy działania wszelkich służb państwowych oraz lokalnych samorządów
8.	Teren zanieczyszczony wskutek działalności zakładów metalurgicznych w Krakowie – Nowej Hucie	Miasto Kraków woj. małopolskie	Ogromny obszar zakładu metalurgicznego, z całą towarzyszącą mu infrastrukturą techniczną (koksownie, aglomerownie, stacje zaopatrzenia w paliwa i surowce itp.). Nie zrobiono żadnych badań i adekwatnych remediacji.
9.	Teren zanieczyszczony wskutek działalności zakładów metalurgicznych w Dąbrowie Górniczej	Miasto Dąbrowa Górnicza woj. śląskie	Ogromny obszar zakładu metalurgicznego, z całą towarzyszącą mu infrastrukturą techniczną (koksownie, aglomerownie, stacje zaopatrzenia w paliwa i surowce itp.). Nie zrobiono żadnych badań i adekwatnych remediacji.
10.	Teren dawnej Rafinerii Nafty „Glimar”	Miasto Gorlice woj. małopolskie	Teren jeden z najstarszych rafinerii ropy naftowej w Polsce, która powstała w 1884 r. a stosowane technologie i instalacje oraz zabezpieczenia środowiskowe były prymitywne lub znajdowały się w powijakach; problemu tego zakładu nie należy „przykrywać” nawiezionymi tam w ostatnich latach odpadami
11.	Obszary zanieczyszczone w wyniku działalności kopalń rud cynku i ołowiu (ZGH Bolesław – region olkuski, ZG Trzebionka – region chrzanowski)	region olkuski i chrzanowski woj. małopolskie	Zanieczyszczenie wód podziemnych w Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych (GZWP) nr 454 Olkusz-Zawiercie oraz nr 450 Niecka chrzanowska; zanieczyszczenie metalami ciężkimi zagrożenie dla ujęć i ekosystemów wodnych, bez żadnych skutecznych działań naprawczych
12.	Zakłady Chemiczne „Hajduki” w Chorzowie	Miasto: Chorzów, Świętochłowice	Teren dawnych zakładów chemicznych mający swój początek jeszcze w XIX wieku, obecnie część tego obszaru

		woj. śląskie	jest poddawana remediacji (tzw. projekt - stawa „Kalina”) ale bez całościowej koncepcji
13.	Zakłady Chemiczne „Rokita” w Brzegu Dolnym	Miasto: Brzeg Dolny woj. dolnośląskie	Kompletny brak badań
14.	Zakłady Chemiczne „Wizów” w Bolesławcu Śląskim	Miasto: Bolesławiec woj. dolnośląskie	Podjęto niewystarczające prace związane tylko z rekultywacją terenu
15.	Zakłady Tworzyw Sztucznych „Erg” w Pustkowie	Miasto: woj. podkarpackie	Kompletny brak badań
16.	„Polam-Rzeszów” w Pogwizdowie Nowym (w likwidacji)	Miasto: woj. podkarpackie	Kompletny brak badań
17.	Gdańskie Zakłady Nawozów Fosforowych „Fosfory” sp. z o.o.	Miasto: Gdańska woj. pomorskie	Teren zakładu wraz ze „słynnym” składowiskiem fosfogipsów w Wiślince
18.	Zakłady Chemiczne „Police” w Policach	Miasto: Police woj. zachodniopomorskie	Teren zakładu wraz ze składowiskami odpadów (fosfogipsów)
19.	Zakłady Chemiczne „Nowa Sarzyna”	Miasto: Nowa Sarzyna woj. podkarpackie	Produkcja w okresie PRLu silnie szkodliwych związków ochrony roślin (np. Chwastox); niewielka liczba wiarygodnych badań
20.	Dawne Zakłady Koksownicze „Zdzieszowice” Sp. z o.o.; Obecnie: ArcelorMittal Poland Oddział w Zdzieszowicach	Miasto: Zdzieszowice woj. opolskie	Największy zakład koksowniczy w Polsce, poza tym produkuje szkodliwe substancje organiczne: smołę, benzol, gaz koksowniczy, płynną siarkę i in.